

OKRESNÁ PROKURATÚRA MARTIN
Vajanského nám. 1, 036 80 Martin 1

Číslo: 2 Pv 435/21/5506-21
EEČ: 2-40-87-2023

Martin 27.01.2023

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. XXXXX

Trestný čin: prečin: nedovolená výroba omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 odsek 3 Trestného zákona

Rozhodol: prokurátor Okresnej prokuratúry XXXXX

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

miesto narodenia: XXXXX

rodné priezvisko: XXXXX

XXXXX: XXXXX

adresa na doručovanie písomností: XXXXX

väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- prečin: nedovolená výroba omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 odsek 3 Trestného zákona štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

dňa 18.11.2021 v čase okolo 17.30 h v XXXXX v predajni OBI bol obmedzený na osobnej slobode podľa § 85 ods. 2 Tr. poriadku pracovníkom SBS pretože bol pristihnutý pri páchaní trestného činu, následne privolanou hliadkou OO PZ XXXXX bol vyzvaný a poučený podľa § 89a ods. 1 Tr. poriadku asi o 19.50 h aby vydal veci dôležité pre trestné konanie, na čo obvinený dobrovoľne vydal 1 ks uzatvárateľný priesvitný igelitový sáčok s obsahom neznámej zelenej sušiny rastliny o hmotnosti 0,441 g, a 1 ks zatavenú injekčnú striekačku s obsahom neznámeho bieleho prášku o ktorej uviedol, že sa jedná o marihuanu, a pervitín, že uzatvárateľný priesvitný igelitový sáčok o rozmeroch 7,5 cm x 4 cm obsahoval sušené konope (marihuanu) s hmotnosťou 0,441 g s viac ako 10 mg účinnej látky THC, čo zodpovedá jednej bežnej jednotlivej dávke drogy spôsobilej po aplikovaní ovplyvniť psychiku užívateľa

a zatavená injekčná striekačka obsahovala kryštalickú látku s hmotnosťou 0,116g s potvrdenou prítomnosťou metamfetamínu, ktorý bol vo vzorke prítomný v množstve väčšom ako 20 mg čistej látky, čo zodpovedá dvom bežným jednotlivým dávkam drogy spôsobilým po aplikovaní ovplyvniť psychiku užívateľa, teda sa jedná o rastlinný materiál Cannabis - konopa a tetrahydrokanabinol (THC) je zaradený v zmysle zákona NR SR č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov do I. skupiny omamných látok a metamfetamín je zaradený do II. skupiny psychotropných látok

lebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Odôvodnenie:

Poverený príslušník Obvodného oddelenia PZ v XXXXX pod ČVS:ORP-XXXXX uznesením zo dňa 18.10.2021 podľa § 199 ods. 1 Tr. por. začal trestné stíhanie a uznesením zo dňa 03.05.2022 postupom podľa § 206 ods. 1 Tr. por. vzniesol obvinenie XXXXX, nar. XXXXX, pre prečin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 1, ods. 3 Tr. zák., na tom skutkovom základe, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

V priebehu skráteného vyšetrovania boli vo veci vypočutí obvinený XXXXX a zároveň bol zabezpečený znalecký posudok a ďalšie pre vec podstatné listinné dôkazy.

Po vykonaní všetkých potrebných úkonov za účelom objasnenia skutkového stavu veci, vyšetrovateľ PZ v rámci prípravného konania predložil spisový materiál na Okresnú prokuratúru XXXXX s návrhom na podanie obžaloby.

Obvinený ku skutku uviedol, že v kritický deň bol na nákupe materiálu v predajni OBI v XXXXX a pretože za časť nakúpeného materiálu nezaplatil, bol zadržaný pracovníkom SBS. Pri sebe mal jeden sáčok s marihuanou a jednu zatavenú striekačku s pervitínom. Drogy mal pre vlastnú spotrebu. Na výzvu polície drogy vydal. Chce ísť dobrovoľne na liečbu.

Na č.l. 55 vyšetrovacieho spisu sa nachádza zápisnica o vydaní veci podľa § 89 a ods. 1 Tr. poriadku v zmysle ktorej bol obvinený vyzvaný na vydanie 1 ks sáčku so zelenou sušinou o rozmeroch 7,5 cm x 4 cm a 1 ks zatavenej injekčnej striekačky s bielym práškom o rozmeroch 7,1 cm x 1 cm.

Následne bol XXXXX poučený najprv podľa § 89 Tr. por. (správne malo byť § 89a ods. 1 Tr. por.), ak máte pri sebe vec, ktorá môže slúžiť na účely dokazovania, ste povinný ju na vyzvanie predložiť policajtovi, prokurátorovi alebo súdu; ak ju treba na účely dokazovania zaistiť, ste povinný vec na vyzvanie týmto orgánom vydať. Ak nevyhoviete výzve, môže Vám byť vec odňatá. Táto povinnosť sa nevzťahuje na listinu alebo inú vec, ktorej obsah sa týka okolnosti, o ktorej platí zákaz výsluchu, okrem prípadu, keď došlo k oslobodeniu od povinnosti zachovať vec v tajnosti alebo k oslobodeniu od povinnosti mlčanlivosti.

Až následne nasledovalo poučenie v znení – Po poučení podľa § 89 a ods. 1 Tr. por., kto má pri sebe vec, ktorá môže slúžiť na účely dokazovania, je povinný ju

na vyzvanie vydať; k vydaniu veci nesmie byť osoba žiadnym spôsobom nútená a nemá povinnosť tak urobiť, ak by si vydaním veci mohla spôsobiť nebezpečenstvo trestného stíhania v súvislosti s vydanou vecou a teda by z jej strany došlo k seba usvedčeniu z trestnej činnosti.

Z nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 561/2021-57 z 21.12.2021 z časti IV. Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti, bod 26. až 29 citujem: „Sťažovateľ bol v súvislosti s nálezom dotazovaný (bez predchádzajúceho poučenia o zákaze sebaobviňovania) na to, že či je ochotný nález vydať, s čím súhlasil. Až následne, a teda až potom, ako sa rozhodol dobrovoľne vec vydať, bol pri podpisovaní zápisnice o vydanie veci poučený o svojich právach, teda aj o zákaze sebaobviňovania. Poučenie mu bolo dané aj pri obmedzení osobnej slobody v zmysle § 85 TP, keď mu bolo oznámené, že je podozrivý zo spáchania trestného činu. 27. Zákaz sebaobviňovania je ústavný princíp vyplývajúci z čl. 47 ods. 1 ústavy. Obsahom zásady, podľa ktorej nikto nie je povinný obviňovať seba samého, je, že nikto nemôže byť nútený, aby obviňoval seba samého. Ani verejný záujem na odhaľovaní, stíhaní trestného činu a potrestaní páchatel'a nemôže ospravedlniť taký postup, ktorý zasahuje do samotnej podstaty práva obvineného na obhajobu vrátane práva nebyť nútený obviňovať sám seba (rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva vo veciach Heaney a McGuinness v. Írsko, sťažnosť č. 34720/97, Jalloh v. Nemecko, sťažnosť č. 54810/00 alebo Saunders v. Veľká Británia, sťažnosť č. 19187/91). Tak, ako ústavný súd poukázal už v uznesení o prijatí veci na ďalšie konanie v situácii, ak štáty Rady Európy pristúpia k invazívnym opatreniam typu domová prehliadka alebo zabavenie vecí v záujme získania hmotného dôkazu, musia vo svojom právnom poriadku mať zavedené primerané, ale hlavne dostatočne záruky proti ich zneužitiu (Funke v. Francúzsko, sťažnosť č. 10828/84). 28. Zákaz sebaobviňovania má chrániť obvineného pred bezprávnym donucovaním zo strany štátnych orgánov, a tým prispievať k zaisteniu spravodlivého procesu (R 92/2015). Z toho dôvodu je dôležité, aby policajť predtým, ako vyzve osobu na vydanie vecí, podľa § 89a TP túto osobu poučil o zákonnej možnosti neobviňovať sám seba a neprispievať k vlastnému sebaobviňovaniu z trestnej činnosti (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Tdo/11/2013). Postupom podľa § 89a TP bol policajť povinný poučiť sťažovateľa predtým, než vec vydal, o tom, že nemá povinnosť vec vydať, ak by si vydaním vecí spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania (III. ÚS 22/2021). 29. Podľa § 8 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z o Policajtnom zbore v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o PZ“) policajť je povinný vykonávať služobný zákrok tak, aby zásah neprekročil mieru nevyhnutnú na dosiahnutie účelu sledovaného jeho služobnou činnosťou. Podľa § 9 ods. 1 zákona o PZ policajť v službe je povinný v medziach zákona vykonať služobný zákrok, ak je páchaný trestný čin alebo priestupok alebo je dôvodné podozrenie z ich páchania. V uvedených zákonných ustanoveniach je premietnutá ústavná požiadavka vyplývajúca z čl. 2 ods. 2 ústavy, že štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Z toho dôvodu bolo podstatné, aby sa krajský súd vysporiadal s tým, či policajti mali oprávnenie na zaistenie (vydanie) vecí a či postupovali v zmysle § 89a TP. Ak by sa zistilo, že policajtom bola vydaná vec bez predošlého riadneho poučenia sťažovateľa o zákaze sebaobviňovania, ich postup by bol od počiatku nezákonný a zákonný podklad by nemalo ani vykonávanie akýchkoľvek ďalších úkonov zo strany orgánov činných v trestnom konaní.“

Podľa § 2 ods. 1 Tr. por. nikto nemôže byť stíhaný ako obvinený inak než zo zákonných dôvodov a spôsobom, ktorý ustanovuje tento zákon.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa § 119 ods. 2 Tr. por. za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona. Dôkaznými prostriedkami sú najmä výsluch obvineného, svedkov, znalcov, posudky a odborné vyjadrenia, previerka výpovede namieste, rekognícia, rekonštrukcia, vyšetrovací pokus, obhliadka, veci a listiny dôležité pre trestné konanie, oznámenie, informácie získané použitím informačno-technických prostriedkov alebo prostriedkov operatívno-pátracej činnosti.

Za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k objasneniu veci. Ide teda o fakty, znalosti a skutočnosti, ktoré sa získavajú z dôkazných prostriedkov. Dôkazné prostriedky sú vymenované v tomto odseku. Ide o takmer vyčerpávajúci výpočet, avšak ako prameň dôkazov sa nevylučujú ani iné dôkazné prostriedky. Podmienkou, aby dôkazom mohlo byť naozaj "všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci", je, aby išlo o dôkazné prostriedky získané zákonným spôsobom, t.j. podľa Trestného poriadku alebo podľa iného osobitného zákona. Ustanovenie § 119 ods. 2 Tr. por. zahŕňa inštitút použiteľnosti dôkazov, ktorý vo svojej podstate pracuje s dvomi základnými prvkami. Predovšetkým musí byť dôkaz získaný z dôkazných prostriedkov podľa Trestného poriadku alebo osobitného zákona a následne musí byť predané konanie použiteľný z hľadiska náležitého objasnenia veci najmä vo vzťahu k prvkom uvedeným v § 119 ods. 1 Tr.por.

V danej trestnej veci je zo zápisnice o vydaní veci zo dňa 18.10.2021 bezpochyby zrejmé, že XXXXX bol najskôr vyzvaný na vydanie veci podľa § 89a ods.1 Tr. por. a až následne poučený o zákaze sebaobviňovania.

Vzhľadom na vyššie uvedené je zrejmé, že postup policajtov vykonávajúcich hliadkovú službu, bol v dôsledku chybného postupu pri poučovaní a následnej výzve na vydanie veci, nezákonný. Na tejto skutočnosti nič nemení ani fakt, že predmetný nález Ústavného súdu SR, ktorý sa podrobne zaoberal otázkou poradia poučovania pri vydávaní veci bol vydaný až 21.12.2021, teda po spáchaní skutku.

Ako ďalej vyplýva z predmetného nálezu Ústavného súdu SR, bod 32: „Doktrína „plodov z otráveného stromu“ pochádza z prostredia common law a je konkrétnym prejavom „Exclusionary Rule“, čo je pravidlo, striktné formálne

vylučujúce použitie určitých dôkazov získaných štátnymi orgánmi nezákonným spôsobom (nezákonné obmedzenie osobnej slobody a slobody na ochranu súkromia, porušenie zákazu sebaobvinenia – štvrtý dodatok Ústavy Spojených štátov). Za metaforickým názvom tejto doktríny stojí sudca F. F., ktorý ho prvýkrát vyslovil vo veci *Nardone v. Spojené štáty americké* (308 U.S. 338, 341 (1939)). Použitá metafora je zrejma: ak je strom (zdroj dôkazov) kontaminovaný, jeho plody (dôkazy) obsahujú rovnakú kontamináciu a môžu zabiť svojho konzumenta (súd).

- Bod 34 - Rovnako je uvedený princíp etablovaný aj v judikatúre ESLP (napr. *Jalloh v. Nemecko*, sťažnosť č. 54810/00), z ktorej ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti štandardne vychádza. Mierne uvoľnenie v aplikácii tejto doktríny bolo formulované v rozsudku vo veci *Gäfgen v. Nemecko* (sťažnosť č. 22978/05), kde ESLP pripustil možnosť použitia niektorých dôkazov, ktoré boli získané v súvislosti s porušením čl. 3 dohovoru. Uviedol však, že v každej veci je potrebné hodnotiť spôsob získania dôkazu, ako aj závažnosť spáchaného činu. Inak povedané, prípustnosť „problematického dôkazu“ môže byť vyvážená len záujmom na potrestaní páchatel'a závažného trestného činu. Aj v takýchto prípadoch však existujú typy dôkazov, ktoré nie sú za žiadnych okolností akceptovateľné (priznanie pod ťarchou donútenia), pričom je dôležité, aby, ak sa použijú, ich úloha nebola v konaní zásadná a kľúčová (k tomu pozri *HERCZEG, J. K otázce použitelnosti protiprávně získaných důkazů*; *Justičná revue*, 62, 2010. č. 3, s. 364 – 377).

- bod 35 - Podstatou popísanej doktríny teda je, že všetky dôkazy, ktoré boli získané nezákonne, musia byť vylúčené, pričom nie je prípustné ani využitie ďalších dôkazov, ktoré boli získané priamo alebo nepriamo, ako výsledok nezákonného zatknutia, prehliadky, výsluchu a pod. (II. ÚS 828/2016). Ich využitie síce vo výnimočných prípadoch možné je, no nesmie ísť o dôkazy nosné. Ústavný súd akcentuje, že samotný dôkaz (hoci aj získaný nezákonne) ešte nie je sám osebe zásahom do základných práv. Povahu problematickú z hľadiska rešpektovania základných práv a slobôd nadobúda až tým momentom, keď sa stane neoddeliteľnou súčasťou skutkovej mozaiky prejednávanej veci. Až vtedy možno dospieť k záveru, že nezákonnosť dôkazu sa negatívne prejavila na chránenej sfére sťažovateľa. Okrem zákonnosti dôkazu je preto nevyhnutné vždy skúmať aj jeho reálny dopad na povahu zásahu do základných práv, pričom ak je tento dopad minimálny, resp. nepodstatný (pretože existuje dostatok iných dôkazov), na to, aby bol sťažovateľ obvinený, odsúdený, resp. vzatý do väzby a pod., potom niet dôvodu zásahový výsledok eliminovať. Povedané poeticky, jed sa z kmeňa reálne musí dostať do plodu.“

Základom trestno-právnej zodpovednosti je spáchanie predmetného prečinu, t.j. naplnenie všetkých znakov skutkovej podstaty prečinu, po formálnej ako aj po materiálnej stránke. Formálnu stránku pritom tvoria typové znaky skutkovej podstaty prečinu charakterizujúce objekt, objektívnu stránku, subjekt, subjektívnu stránku a protiprávnosť.

Podľa § 171 ods. 1 Tr. zák. sa prečinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi dopustí ten, kto neoprávnene prechováva omamnú látku alebo psychotropnú látku z rastliny rodu konopa pre vlastnú potrebu.

Podľa § 135 ods. 1 Tr. zák. sa prechovávaním omamnej látky, psychotropnej látky, jedu alebo prekurzora pre vlastnú potrebu sa rozumie mať neoprávnene v držbe po akúkoľvek dobu omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekurzor v

množstve, ktoré zodpovedá najviac trojnásobku obvykle jednorazovej dávky na použitie, a to pre osobnú spotrebu.

Podľa § 135 ods. 2 Tr. zák. sa prechovávaním omamnej látky, psychotropnej látky, jedu alebo prekurzora pre vlastnú potrebu vo väčšom rozsahu sa rozumie mať neoprávnene v držbe po akúkoľvek dobu omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekurzor v množstve, ktoré zodpovedá najviac desaťnásobku obvykle jednorazovej dávky na použitie, a to pre osobnú spotrebu.

S poukazom na vyššie uvedené je zrejmé, že ml. XXXXX mal u seba okrem iného aj zakázanú látku, avšak v dôsledku absencie zákonného zaistenia tejto látky, nie je možné túto brať ako dôkaz svedčiaci v jeho neprospech. Vzhľadom na uvedené je nutné konštatovať, že v prípravnom konaní nebol produkovaný žiadny ďalší dôkaz preukazujúci odôvodnené podozrenie obvineného zo spáchania trestného činu, následkom čoho musí byť dané trestné konania zastavené.

Podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Na základe týchto okolností je zrejmé, že skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie sa ako taký stal, avšak nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Vzhľadom k vyššie uvedenému bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

Dr. Roman Tatarka
prokurátor